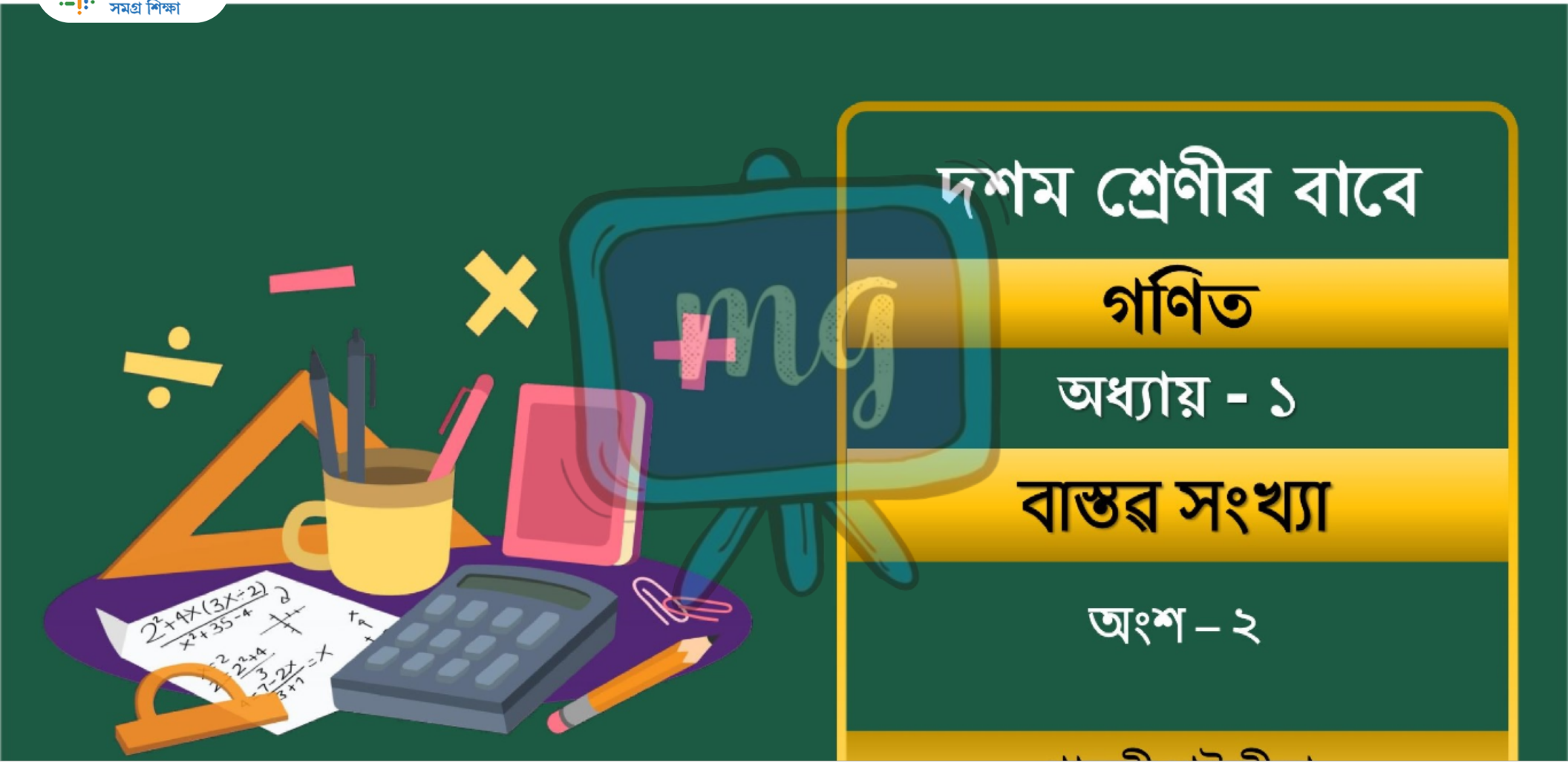
Under CSR Support by
ipca | Foundation

দশম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ১

বাস্তৱ সংখ্যা

অংশ – ২

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

ইউক্লিডের বিভাজন প্রমেয়িকা

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

অনুশীলনী 1.1

1. ইউক্লিডৰ কলনবিধি ব্যৱহাৰ কৰি গ.সা.উ. উলিওৱা —

(i) 135 আৰু 225

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

গ) 135 আর 225

$225 > 135$

$225 = 135 \times 1 + 90$

$135 = 90 \times 1 + 45$

$90 = 45 \times 2 + 0$

∴ গ.সা.গু $(135, 225) = 45$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

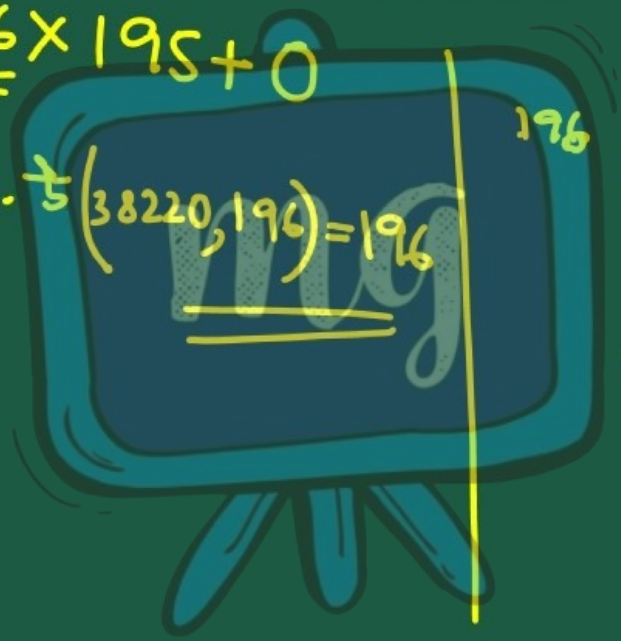
Under CSR Support by
ipca | Foundation

38220 > 196

(ii) 196 আৰু 38220

$38220 = 196 \times 195 + 0$

∴ গ. সা. $\div$ $(38220, 196) = 196$

196	195
	38220
	196
	1862
	1764
	980
	980

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

867 > 255

(iii) 867 আৰু 255

867 = 255 × 3 + 102

255 = 102 × 2 + 51

102 = 51 × 2 + 0

∴ গ. সা. উ (867, 255) = 51

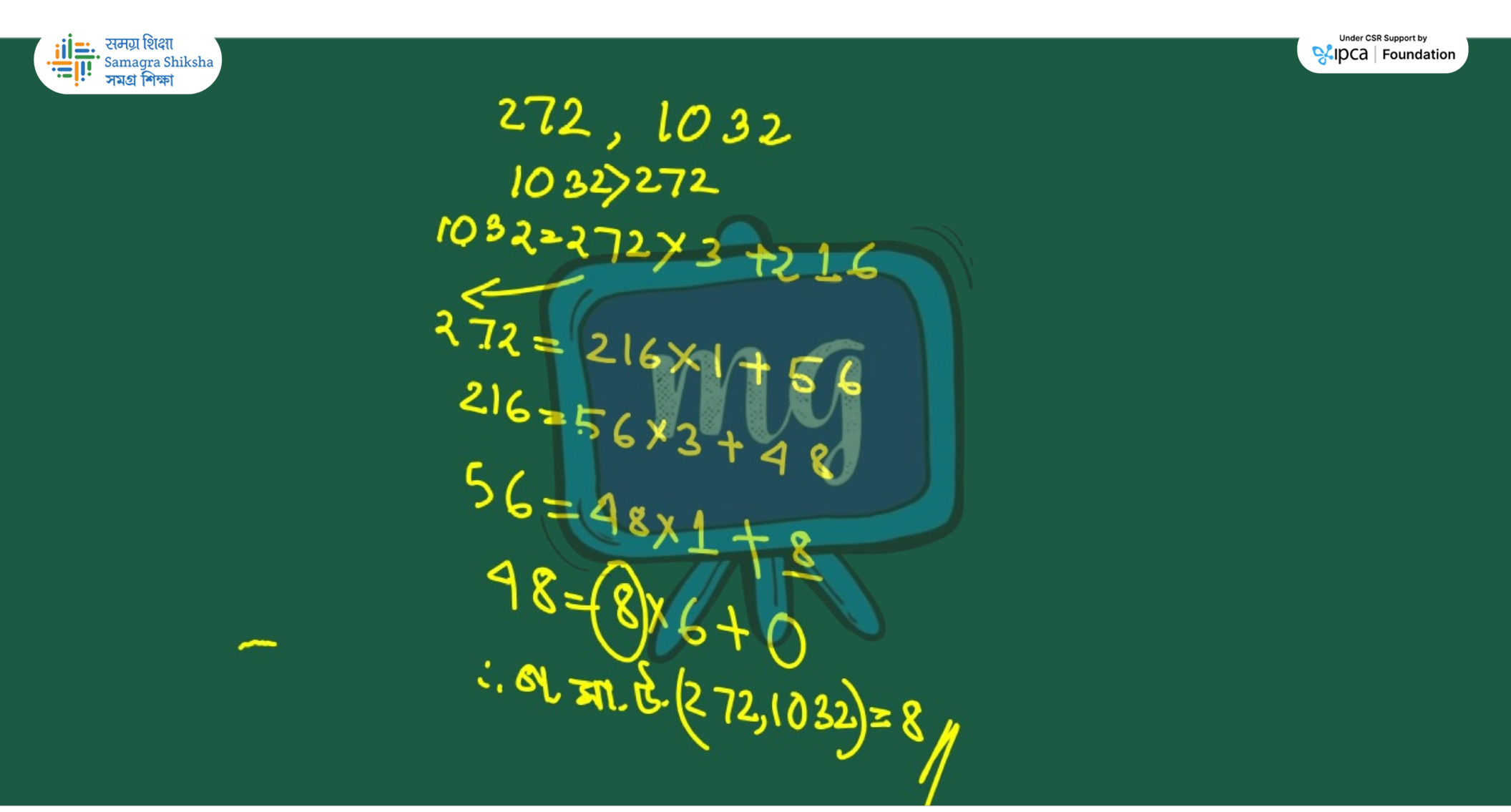
mg

(iv) 272 আৰু 1032

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
समग्र शिक्षा

Under CSR Support by
ipca | Foundation

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2520 > 405

(v) 405 আৰু 2520

$2520 = 405 \times 6 + 90$

$405 = 90 \times 4 + 45$

$90 = 45 \times 2 + 0$

∴ গ. সা. উ (405, 2520) = 45

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1385 > 155

(vi) 155 আৰু 1385

1385 = 155 × 8 + 145

155 = 145 × 1 + 10

145 = 10 × 14 + 5

10 = 5 × 2 + 0

∴ গ. সা. উ. (155, 1385) = 5

155	1385	8
	1240	
	145	

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1296 > 384

(vii) 384 আৰু 1296

$1296 = 384 \times 3 + 144$

$384 = 144 \times 2 + 96$

$144 = 96 \times 1 + 48$

$96 = 48 \times 2 + 0$

∴ গ. সা. উ. $(384, 1296) = 48$ //

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4058 > 1848 ✓

(viii) 1848 আৰু 4058

$4058 = 1848 \times 2 + 362$

$1848 = 362 \times 5 + 38$

$362 = 38 \times 9 + 20$

$38 = 20 \times 1 + 18$

$20 = 18 \times 1 + 2$

$18 = 2 \times 9 + 0$

∴ ল.সা.উ $(4058, 1848) = 2$ //

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. দেখুওৱা যে যিকোনো যোগাত্মক অযুগ্ম অখণ্ড সংখ্যাই $6q + 1$, বা $6q + 3$, বা $6q + 5$ আৰ্হিৰ, য'ত q এটা কোনোবা অখণ্ড সংখ্যা।

ধৰোঁ, a যিটা যোগাত্মক অযুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা।

∴ য়ুক্লিডৰ বিভাজন প্ৰমেয়িকা মতে,

$a = 6q + r,\ 0 \le r < 6$

যিহেতু, $b = 6,\ 0 \le r < 6$

অৰ্থাৎ, $r = 0, 1, 2, 3, 4, 5$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

$r = 0, 2, 4$ লৈলে

a যুগ্ম হ'ব।

অৰ্থাৎ, a যোগাত্মক যুগ্ম হ'ব লাগিব।

কিন্তু প্ৰশ্নমতে a যোগাত্মক অযুগ্ম আৰু

$\therefore r = 0, 2, 4$ হ'ব নোৱাৰে।

$\therefore r = 1, \quad a = 6q + 1$

বা $r = 3, \quad a = 6q + 3$

$r = 5, \quad a = 6q + 5$

প্ৰমাণিত।